

Ball de gitanes

Ripollet

Ubicació

Comarca: Vallès Occidental
Lloc/Adreça: Nucli urbà de Ripollet (08291)

Coordenades:

Latitud: 41.49821
Longitud: 2.15856
UTM Est (X): 429769
UTM Nord (Y): 4594407

Classificació

Número de fitxa 08180 - 106
Àmbit: Patrimoni immaterial
Tipologia Música i dansa
Estil / època: Contemporani
Segle XX
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Simbòlic
Titularitat Pública
Autoria de la fitxa J Douet
Data de registre de la fitxa: dl., 10/09/2007 - 02:00

Descripció

El Ball de Gitanes no és considerat un ball seriós sinó un espectacle tradicional que se celebra per carnaval a diversos llocs de la comarca als mesos de l'estiu. D'entre els elements simbòlics cal destacar els nuvis, l'any que comença, contraposat amb els vells, que cauen, exhausts, després de ballar amb la vella, la qual en un moment de la dansa simula un part que equival al naixement del nou cicle estacional. Si els balladors simbolitzen el bé, els diablots que són els qui mantenen l'espai per ballar per tant, són els vigilants del

cercle màgic de la dansa, simbolitzen el mal. A les Gitanes del Vallès hi figura un casori, i es per això que la primera parella són els nuvis que van davant seguits dels padrins i convidats. Es una dansa molt completa ja que consta d'un passeig d'entrada i d'un de sortida, contradanses, xotis, catxutxes i d'una jota final. El Ball de Gitanes va desaparèixer de Ripollet l'any 1982 i es va constituir una nova colla de gitanes el 2003. Hi havia dotze parelles a les colles de Ripollet. Actualment hi ha dues colles, la de grans i la de petits.

Observacions:

Es troba documentació sobre el Ball de Gitanes a l'associació Colla de Gitanes de Ripollet, c/ Escoles, 9.

Història

L'origen del Ball de Gitanes podria enllaçar amb les antigues festivitats però la data més antiga són uns textos del 1767 en els quals figura una ballada de Gitanes a Sant Celoni. El Ball de Gitanes a Ripollet té el seu origen l'any 1845, ballat per una colla de gitanos nòmades que es van assentar al terme. Avui aquest ball ha sofert diverses modificacions en la coreografia, la interpretació i el vestuari .

Bibliografia

AA.DD. (1989) Calendari de festes de Catalunya, Aragó i la Franja, Barcelona. AMADES, Joan (1983) El costumari català: el curs de l'any, Barcelona, pp. 64-66, 33-35, 326, 369. FONOLLET i PAÑOS, A (2005) Miguel Espàrrech i Sallent i el Ball de Gitanes a Ripollet, Ripollet.

